

ОСНОВНИ УПИС У МАТИЧНУ КЊИГУ РОЂЕНИХ

Чињеницу рођења уписује се у матичну књигу рођених **на основу пријаве** рођења коју подноси лице из члана 47. Закона о матичним књигама;

1. рођење детета у здравственој установи дужна је да пријави здравствена установа на прописаном обрасцу,.

2. рођење детета ван здравствене установе дужан је да пријави отац детета, а ако он није у могућности да то учини, други члан домаћинства, односно лице у чијем стану је дете рођено, или мајка чим за то буде способна, или бабица, односно лекар који су присуствовали порођају, а ако ових лица нема или нису у могућности да пријаве рођење,

3. лице које је сазнало за рођење, чиме се постиже упис странке-детета у матичну књигу рођених.

Странка добија извод и уверење из матичне књиге рођених.

Пријава се подноси матичару матичног подручја у коме се налази место рођења детета.

У матичне књиге уписују се подаци о чињеницама које су пријављене, односно подаци садржани у акту надлежног органа или установе.

Чињенице и подаци који се уписују у матичне књиге утврђују се пре уписа, у складу са Законом о општем управном поступку. Матичар надлежног матичног подручја на основу пријаве, писмене или усмене и података из личних докумената родитеља, као и увида у документацију/податке о којима се води службена евиденција, врши основни упис у матичну књигу рођених.

Документацију неопходну за одлучивање тј. увид, прибављање и обраду података о чињеницама **о којима се води службена евиденција** (податке из докумената или сама документа) прибавља или врши увид надлежни орган и то: извод из матичне књиге рођених за мајку и оца, извод из матичне књиге венчаних (ако су родитељи венчани), уверење о држављанству за једног или оба родитеља (ако су држављани Републике Србије), решења надлежног органа старатељства у случајевима из чланова 50. и 52. Закона о матичним књигама. Сходно члану 9. став 3. Закона о општем управном поступку, орган је дужан да **по службеној дужности**, у складу са законом, врши увид у податке о чињеницама неопходним за одлучивање о којима се води службена евиденција, да их прибавља и обрађује, а сходно ставу 2. истог Закона, поступак се води без одуговлачења и уз што мање трошкова по странку и другог учесника у поступку, али тако да се изведу сви докази потребни за правилно и потпуно утврђивање чињеничног стања.

Ако службену евиденцију води други орган, **дужна је да хитно затражи податке**, а замољени орган да бесплатно уступи **податке у року од 15 дана**, ако није друкчије прописано. Ако се подаци које тражи поступајући орган – општинска/градска управа могу добити електронским путем, замољени орган их доставља у најкраћем року. Странка може изричито да изјави да ће све или неке од наведених докумената о којима се води службена евиденција прибавити сама и да ће их доставити накнадно. Такође странка изјављује да је сагласна да надлежни орган врши увид и прибави податке или документа неопходна за одлучивање.

Странка такође има могућност да пријаву за основни упис у матичну књигу рођених **поднесе електронским путем у породицишту**, која се подноси заједно са

пријавом са за пребивалиште и пријавом за здравствено осигурање кроз **систем „Бебо, добро дошла на овај свет“**. Да би се поднела пријава на овај начин потребне су важеће личне исправе родитеља, потписане изјаве о сагласности родитеља (изјава се добија и потписује у породицишту), присуство оба родитеља при потписивању обрасца или само мајке, ако мајка није у браку или не жели да наведе оца родитеља. Надлежни матичар преузима податке у својој апликацији система и врши упис у матичну књигу рођених. Документацију неопходну за одлучивање тј. увид, прибављање и обраду података о чињеницама о којима се води службена евиденција (податке из докумената или сама документа) прибавља или врши увид надлежни орган и то: извод из матичне књиге рођених за мајку и оца, извод из матичне књиге венчаних (ако су родитељи венчани), уверење о држављанству за једног или оба родитеља (ако су држављани Републике Србије), решења надлежног органа старатељства у случајевима из чланова 50. и 52. Закона о матичним књигама. Сходно члану 9. став 3. Закона о општем управном поступку, орган је дужан да по службеној дужности, у складу са законом, врши увид у податке о чињеницама неопходним за одлучивање о којима се води службена евиденција, да их прибавља и обрађује, а сходно ставу 2. истог Закона, поступак се води без одуговлачења и уз што мање трошкова по странку и другог учесника у поступку, али тако да се изведу сви докази потребни за правилно и потпуно утврђивање чињеничног стања. Ако службену евиденцију води други орган, дужан је да хитно затражи податке, а замољени орган да бесплатно уступи податке у року од 15 дана, ако није другачије прописано. Ако се подаци које тражи поступајући орган могу добити електронским путем, замољени орган их доставља у најкраћем року. Странка може изричито да изјави да ће све или неке од наведених докумената о којима се води службена евиденција прибавити сама и да ће их доставити накнадно. Такође странка изјављује да је сагласна да надлежни орган врши увид и прибави податке или документа неопходна за одлучивање.

Правилник о поступку издавања пријаве рођења детета и обрасцу пријаве рођења детета у здравственој установи прописује да се у случају пријаве **рођења у форми електронског документа пријава доставља надлежном матичару** истовремено са пријавом рођења издатом на прописаном обрасцу, из информационог система здравства у Централни систем за електронску обраду и складиштење података и чување другог примерка матичних књига у министарству надлежном за послове државне управе.

У случају да је дете мртво рођено, рођење се мора пријавити **у року од 24 часа** од његовог рођења.

Члан 50. Закона о матичним књигама регулише ситуацију у случају да су родитељи детета непознати. У том случају, дете се уписује на матичном **подручју насељеног места где је нађено**, а упис се врши на основу **решења органа старатељства**.

Упис се врши се на основу решења о новом упису усвојеника које доноси орган старатељства. Подаци о родитељима замењују се подацима о усвојитељима. Ово решење је коначно и њиме се поништава ранији упис чињенице рођења усвојеника. У случају да се судском пресудом поништи усвојење, пресуда се доставља органу старатељства који доноси решење о поништењу решења о новом упису рођења усвојеника. Тим решењем се и оснажује први упис рођења детета. О

чињеници рођења надлежни матичар прави записник о пријави рођења, уз који се доставља и остала документација потребна за упис чињенице рођења у матичну књигу рођених. Образац записника о пријави рођења прописан је у прелазним и завршним одредбама Упутства о вођењу матичних књига и обрасцима матичних књига.

Против решења којим је захтев странке одбијен, странка има право жалбе. Жалба се подноси у року од 15 дана од дана обавештавања странке о решењу. Жалба се подноси Министарству државне управе и локалне самоуправе. Жалба се предаје органу управе који је донео решење о одбијању захтева.